

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra germanistiky a slavistiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Veronika Brunátová
Název práce: Die Sudetendeutschen auf dem Gebiet von Liebenstein

Oponoval: Dr. phil. Boris Blahak, M. A.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Cílem práce, který autorka deklaruje, bylo podat deskriptivní přehled společensko-kulturního života bývalých německých obyvatel obce Liebenstein/Libštejn a ověřit, zda lze v současnosti ještě nalézt relikty tohoto života. Tento cíl byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): Autorka svou práci člení smysluplně do čtyř částí: (1) historický nástin dějin německého osídlení obce Liebenstein, (2) přehled německo-českých vztahů v Čechách do roku 1945, (3) popis faset kulturního života libštejnské obce a (4) hledání stop po reliktech německé minulosti v oblasti dnešního Libštejna. Práce je zakončena shrnutím. V historických částech autorka nejprve prokazuje, že je schopna kriticky reflektovat tradované představy o starších konfliktech (husitské války, třicetiletá válka), které vypovídají o čistě nacionálních německo-českých konfliktech, a namísto toho vychází z politických a náboženských střetávání. V protikladu k tomu sklouzává zobrazení politických událostí 19. století k poněkud černobíle paušalizujícímu česko-německému rozporu. Je škoda, že se zde autorka odvolává v podstatě jen na dvě historická pojednání (Toms a Jílek). Naopak pozitivní je, že autorka sahá při popisu událostí v Libštejně ve 20. století také k primárním pramenům, především ke školní kronice, zařazuje rozhovor s pamětníkem a jeho výsledky zahrnuje do svého pojednání. Přijatelným způsobem začleňuje autorka obec Libštejn do daného dobového kontextu a předkládá informativní přehled o sociálně kulturní infrastruktuře do roku 1945. Nepřekvapí, že hledání stop po bývalých německých obyvatelích vede k závěru, že „v obci nezůstalo skoro nic“ (s. 28); zevrubně je pojednáno o současných aktivitách bývalých obyvatel, kteří hledají kontakt k místu svého dětství.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.): Formální úprava práce vykazuje značné nedostatky: syntax je v zásadě korektní (občas se vyskytne ve vedlejší větě pořádek slov věty hlavní), odchylky od spisovné normy v užívání slovesných časů se vyskytují jen zřídka (užívání perfekta místo imperfekta, imperfekta místo plusquamperfekta). Poněkud iritující a stylisticky slabé jsou naproti tomu paratactická řazení více hlavních vět, které jsou oddělovány pouze čárkou. Za stylistickou slabinu lze označit také časté opomíjení konjunktivu ve zprostředkování nepřímé řeči. Zvláště nápadné jsou chyby objevující se při užívání členů (105 porušení normy při rozhodování mezi určitým, neurčitým a nulovým členem); k tomu přistupují zřetelné chyby v genitivu (častý výskyt „von“ místo „der/des“), frekventované chyby v pádech (dativ-akuzativ, zejm. u slov doprovázejících substantiva v singuláru, chybějící pádové koncovky v plurálu) a téměř průběžné opomíjení stažených tvarů předložky a členu („in dem“ místo „im“, „zu dem“ místo „zum“). Uvedené formální nedostatky doplňují četné výrazové chyby jako např. „sich orientieren an“ (s. 1) místo „sich konzentrieren auf“, „rekonstruierte“ (s. 2) místo „renovierte/erneuerte“, „vermischte“ (s. 11) místo „national gemischte“ Familien, „beschuldigt“ (s. 18) místo „entschuldigt“, „festgestellt“ (s. 25) místo „festgelegt“ aj. K tomu přistupují očividné terminologické nedostatky, které se týkají odborného názvosloví historiografického a politologického: tak je řeč o „tschechische“ (s. 5) místo „böhmische Länder“, „Außenamt“ (s. 6) místo „äußeren Amtsverkehr“, zřejmě nezáměrně je zaměňováno „böhmisch“ (teritoriálně) s „tschechisch“ (jazykově-národnostně); „Tschechien“ a „Tschechische Republik“ (s. 21) slouží jako označení pro českou část území Československa po roce 1946. Také hovorové zkrácené tvary „Nazis“ a „nazistisch“ pro „Nationalsozialisten“ a „nationalsozialistisch“ nejsou ve vědeckém textu vhodné.

Další odchylky od formálních požadavků práce lze zahrnout do následujících oblastí:

- Uvádění názvů institucí a časopisů atd. je nekonzistentní (zčásti bez označení, zčásti kurzívou, zčásti v uvozovkách, zčásti kombinací kurzívy a uvozovek);
- U delších úseků zčásti chybí (např. na s. 13) přesné údaje o pramenech;
 - Před novými kapitolami není většinou vynechán žádný volný řádek;
 - Delší citáty nejsou odsazeny od spojitého textu a nejsou ani jinak opticky označeny (stažením, menším typem písma apod.);

- Zdvojené uvozovky v citátu nejsou zjednodušovány (např. na s. 12, 16).
- V poznámkovém aparátu jsou uváděny údaje o pramenech – v rozporu s konvencemi vědeckého citování – i při opakovaném výskytu v plné délce (namísto zkrácené podoby při druhém výskytu).
- Podoba údajů o pramenech v poznámkách se liší zčásti od jejich podoby v seznamu literatury (psaní názvu kurzívou).

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.): Práce představuje obsahově strukturovanou, koherentní a exemplární analýzu mikroregionu uvnitř (bývalého) německého osídlení českých oblastí. Autorčina vysoká ambice je zřejmá; zdařilé je začlenění do historického kontextu a spojení se současností. Práci znehodnocuje značné množství gramatických chyb, terminologických omylů a formálních nepřesností. Vzhledem k tomu, že jde o závěrečnou práci v oboru cizojazyčné filologie, dala by se očekávat pečlivější revize textu mj. se zapojením rodilého mluvčího německého jazyka.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

(1) Autorkou průběžně uváděný termín „sudetští Němci“, vytvořený původně z politických důvodů k odlišení od Čechů, sugeruje jazykově, politicky a nábožensky homogenní národnostní skupinu. Jak lze k tomuto termínu přistupovat kriticky? Který jiný termín je možné v současných vědeckých pracích používat?

(2) Autorka používá pro odstranění Němců z českých zemí různé termíny – „ausgetrieben“, „Abschiebung“, „Vertreibung“, „Aussiedelung“, „Ausweisung“ – , které byly a jsou užívány vzájemně soupeřícími skupinami nebo historiky s různými (právně relevantními) konotacemi. Jaké pojetí dějin implikují jednotlivé termíny a který („neutrální“) pojem by měl být v dnešní době zvolen?

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě): **dobře**

Datum: 15. května

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
 Fakulta filozofická
 katedra germanistiky a slavistiky
 Riegrova 11, Plzeň

*Kopie souhlasí s
 originálem a
 podle toho*